

นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post – Modern Dance)

ชุดอ้างอิง โดย นราพงษ์ จรัสศรี

POST- MODERN DANCE IN THE “LONELINESS” THAI CONTEMPORARY DANCE SERIES

BY NARAPHONG CHARASSI

ภคพร หอมนาน*

วิชชุตา วุธาติย์**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการแสดงโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post-Modern Dance) ชุด “อ้างอิง” โดย นราพงษ์ จรัสศรี การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีดำเนินการวิจัยที่หลากหลาย ได้แก่ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ และเว็บไซต์ต่างๆ รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์บุคลากรในการจัดงาน If...Performing Arts Festival เทศกาลศิลปะ โดยรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์และดำเนินการจัดทำเป็นรูปเล่ม งานวิจัยในระดับต่อไป

ผลการศึกษาจากการดำเนินการดังกล่าวพบว่ารูปแบบของการแสดงประกอบด้วย นักแสดง เครื่องแต่งกาย เพลงประกอบการแสดง ฉาก สถานที่ใช้ในการแสดง อุปกรณ์ประกอบการแสดง การแต่งหน้าทำผม การฝึกซ้อม รวมถึงแนวคิดของการออกแบบลีลาและการเคลื่อนไหวตามชีวิตประจำวัน (Everyday Movement) ซึ่งเป็นแนวคิดของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post – Modern Dance) “ชุดอ้างอิง” เป็นการแสดงในรูปแบบใหม่ โดย นราพงษ์ จรัสศรี ผู้ซึ่งบุกเบิกการแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยและเล็งเห็นถึงประโยชน์ทางด้านการศึกษาในวงการนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในอนาคต

ทั้งนี้ความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post – Modern Dance) “ชุดอ้างอิง” ที่ส่งผลต่อบริบททางสังคม อันเป็นประโยชน์ต่อนิสิต นักศึกษา และประชาชนบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจทางด้านนี้เพื่อเป็นการต่อยอดทางด้านความคิด การออกแบบ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีตามลำดับ

คำสำคัญ: นาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย / โพสต์โมเดิร์นแดนซ์ / อ้างอิง

Abstract

The objectives of this thesis are to study and analyze Post-Modern Dance: Loneliness by Dr. Naraphong charassi. Various research methodologies are applied, including secondary data from books, journals, websites, and field study which includes in-depth interview with participants in the event If...Performing Arts Festival. Relevant data are gathered for analysis and report.

Findings show that performance consists of actors, costumes, music, background, location, props, makeup, rehearsal, dance design and Everyday Movement. This portrays the concept of contemporary Thai performing arts in form of Post – Modern Dance: Loneliness, the new performance created by Dr. Naraphong charassi, renowned as pioneer of contemporary Thai performing arts, who anticipates the benefits of its originality in contemporary Thai performing arts education in the future.

The relevance of Post – Modern Dance Loneliness, influences social contexts and support students and public who are interested in contemporary Thai performing arts, thus promoting idea generation, and performance design in the future.

Keywords: Thai contemporary dance / Post – Modern Dance / Loneliness

* นิสิตระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, t_nankawaaai@msn.com

** อาจารย์ ดร. สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Vijjuta@yahoo.com

บทนำ

การแสดงนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ หรือโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post – Modern Dance) คือ สิ่งที่ไม่มีการ ไร้อุดมคติ และเป็นการผสมผสานสิ่งต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันมารวมเข้าไว้ด้วยกัน กล่าวคือ การแสดงนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ หรือโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ เป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่ผสมผสานศิลปะในแต่ละยุคสมัยเข้าไว้ด้วยกัน อาทิ แนวความคิด เครื่องแต่งกาย ลีลาและท่าทาง การเคลื่อนไหว อุปกรณ์ประกอบการแสดง ซึ่งสร้างสรรค์ขึ้นตามแบบแนวคิดของศิลปิน ที่สะท้อนให้เห็นภูมิหลัง ประสบการณ์ และจินตนาการของศิลปิน ด้วยเหตุนี้งานศิลปะประเภทนี้ จึงค่อนข้างหาชมได้ยากยิ่งในปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 1 – 2 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ทางกรุงเทพมหานครและมหาวิทยาลัยกรุงเทพร่วมมือกันเป็นเจ้าภาพในการจัดงานภายใต้ชื่อ อีฟ...อินเตอร์เนชั่นแนล เพอร์ฟอร์มิง อาร์ต เฟสติวัล (If...International Performing Arts Festival) ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ภายในงานมีการแสดงระดับนานาชาติ อาทิ Lai Ni: Retelling โดย เหงียน (Nguyen), GHUWAM โดย แววดาว ศิริสุข (Waewdao Sirisook), My Mother and I โดย อมริตา (Amrita), Blind Spot โดย ไมเคิล ซากาโมโตะ (Michael Sakamoto), Anamika Sagorkonna โดย ตุรงโกมิ (Turongomi Repertory of Dance), Chaeng-Nam โดย คณะละคร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, Rhythms of Victory โดย คาลัก นฤตยา แซมโพรเดย์ (Kathak Nritya Samproday) และ อ้างว้าง (Loneliness) โดย นราพงษ์ จรัสศรี (By Prot. Dr. Naraphong Charrassri) ศิลปินต้นแบบ และเป็นศิลปิน ผู้บุกเบิกที่มีการขับเคลื่อนองค์ความรู้และสร้างสรรค์ผลงานอย่างไม่มีที่สิ้นสุดทางด้านนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ท่านจึงได้รับเลือกและรับเชิญโดยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ให้เป็นศิลปินตัวแทนของประเทศไทยร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดงานครั้งนี้ ทั้งนี้ศิลปินได้แนวความคิดของการแสดงนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ หรือโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ มาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง” ซึ่งเป็นการแสดงที่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิหลัง ประสบการณ์ และจินตนาการของศิลปิน ที่การดำเนินชีวิตต้องประสบกับสภาวะทางอารมณ์ของความอ้างว้าง ความเหงา และความโดดเดี่ยว โดยการผสมผสานศาสตร์ทางด้านนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ตะวันตกเข้าไว้ด้วยกัน จึงนำเสนอการแสดงออกมาในรูปแบบของ โพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ผู้วิจัยเกิดความสนใจ และได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง” โดย นราพงษ์ จรัสศรี ท่านเป็นผู้ริเริ่ม ก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและการต่อยอดสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้เกิด การขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างไม่สิ้นสุด ถือได้ว่าท่านเป็นศิลปินต้นแบบอย่างแท้จริง โดย วิชชุดา วุฑฒิตย์ เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การสร้างมาตรฐานการยกย่องศิลปินต้นแบบนาฏศิลป์ไว้

- 1). การมีจิตวิญญาณความเป็นศิลปิน
- 2). การมีประสบการณ์การเรียนรู้และทำงาน
- 3). มีความสามารถที่หลากหลาย
- 4). เป็นผู้ริเริ่มและผู้บุกเบิก
- 5). การมีปรัชญาในการทำงาน
- 6). มีความสร้างสรรค์
- 7). การมีรสนิยม
- 8). การถ่ายทอดองค์ความรู้
- 9). เป็นผู้หาญ
- 10). มีจรรยาบรรณ

อย่างไรก็ตาม นราพงษ์ จรัสศรี ถือได้ว่าท่านเป็นศิลปินที่ตรงตามเกณฑ์การสร้างมาตรฐานการยกย่องศิลปินต้นแบบนาฏศิลป์ทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม นราพงษ์ จรัสศรี ศิลปินต้นแบบผู้บุกเบิกนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในประเทศไทย นับว่าเป็นศิลปินที่มีภูมิหลังและประสบการณ์ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ หรือโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ เป็นอย่างดี เนื่องด้วยเป็นศิลปินในยุคโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ และได้มีโอกาสร่วมงานกับศิลปินยุคโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติมากมาย อาทิ เดวิด กอร์ดอน (David Gordon) และ สตีฟ แพกซ์ตัน (Steve Paxton) เมื่อครั้งที่ยังเป็นนักเต้นรำอยู่ในคณะนาฏศิลป์ร่วมสมัย เอกซ์เทมโพรารี ดานซ์ เธียเตอร์ (Extemporary Dance Theater) ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ รวมทั้งไมเคิล คลาก (Michael Clark) เป็นต้น

ผู้วิจัยได้เกิดความสนใจเกี่ยวกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน การกำกับการแสดงและการบริหารจัดการแสดงสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพของ นราพงษ์ จรัสศรี ความโดดเด่นของนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ตลอดจนคุณค่าในแง่ของบริบททางสังคมของการนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง” ทั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิด รูปแบบของลีลาการแสดง องค์ประกอบการแสดง การบริหารจัดการแสดง ภายใต้การกำกับการแสดงของ นราพงษ์ จรัสศรี ตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง” ที่ส่งผลต่อบริบททางสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์การแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ที่สำคัญต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิด รูปแบบของลีลาการแสดงองค์ประกอบการแสดง ตลอดจนการบริหารจัดการของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง”
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง” ที่ส่งผลต่อบริบททางสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยภายใต้หัวข้อ การแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง” ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิด รูปแบบของลีลาการแสดง องค์ประกอบการแสดง การบริหารจัดการแสดงภายใต้การกำกับการแสดงของ นราพงษ์ จรัสศรี ซึ่งจัดการแสดงขึ้นเมื่อวันที่ 1 - 2 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ตลอดจนศึกษาและวิเคราะห์ความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด “อ้างว้าง” ที่ส่งผลต่อบริบททางสังคม โดยดำเนินการวิจัยระหว่าง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์จากข้อมูลที่ไม่สามารถวัดเป็นปริมาณได้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสารจากหนังสือ ตำรา งานวิจัย เอกสารทางวิชาการ ตลอดจนสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ในรูปแบบ โพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด“อ่าววัง”

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ในช่วงก่อนทำการแสดง รับชมการแสดงและหลังจากการแสดงเสร็จสิ้น ในวันที่ 1 – 2 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ตลอดจนสังเกตการณ์จากวีดิทัศน์บันทึกการแสดง การสัมภาษณ์คณะผู้ดำเนินงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด“อ่าววัง” ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์และดุริยางค์ศิลป์ดังต่อไปนี้

2.1 ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับหน้าที่เป็น ผู้กำกับการแสดงและนักแสดง

2.2 นายสุเมธ ป้อมป้องภัย นักศึกษาคณะนิเทศศาสตรมหาวิทาลัยกรุงเทพ รับหน้าที่เป็นประธานนักศึกษาผู้ควบคุมงานเทศกาลศิลปะ... International Performing Arts Festival

2.3 นางสาวอภิญญา จิระภาค นักศึกษาคณะนิเทศศาสตรมหาวิทาลัยกรุงเทพ รับหน้าที่เป็นนักศึกษาผู้ประสานงาน

2.4 นายจรณธรรม อ่างเต็ก นักศึกษาคณะนิเทศศาสตรมหาวิทาลัยกรุงเทพ รับหน้าที่เป็นนักศึกษาผู้ควบคุมการแต่งกาย

2.5 นายต้นกล้า ศรีรัง นักศึกษาคณะนิเทศศาสตรมหาวิทาลัยกรุงเทพรับหน้าที่เป็นนักศึกษาผู้ควบคุมแสงที่ใช้ในการแสดง

2.6 นายกิตติ ศรีสัญญา นักศึกษาคณะนิเทศศาสตรมหาวิทาลัยกรุงเทพรับหน้าที่เป็นนักศึกษาผู้ควบคุมเวทีและฉากการแสดง

2.7 ศาสตราจารย์ ดร.วีรชาติ เปรมานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางค์ศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.8 อาจารย์จิรายุทธ พนมรักษ์ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้ชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัยในรูปแบบ โพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด“อ่าววัง”

3. นำข้อมูลที่รวบรวมไว้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย พร้อมทั้งส่งงานวิจัยฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นระยะ ๆ เพื่อทำการตรวจแก้ และรับคำแนะนำดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

4. ตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย จัดพิมพ์เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ และนำเสนอผลการวิจัยในการสรุปผลการวิจัยด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้เรียบเรียงข้อมูลในการนำเสนอเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องนาฏศิลป์ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด“อ่าววัง” โดย นราพงษ์ จรัสศรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ จากหนังสือ ตำรา และเอกสารทางวิชาการต่างๆ รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ ชุด“อ่าววัง” โดย นราพงษ์ จรัสศรี มาวิเคราะห์ในด้านต่างๆ ดังนี้

ลีลาทางของการแสดงชุด“อ่าววัง” นาฏศิลป์ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์โดย นราพงษ์ จรัสศรี เป็นการมุ่งเน้นด้านจิตวิญญาณ อารมณ์ จิตใต้สำนึก และภูมิหลังของนักแสดงที่มีความรู้สึกอ่าววังโดดเด่น

ความเหงา อย่างเห็นได้ชัด แล้วมีการผสมผสานกับลีลาท่าทางที่สื่อให้เห็นถึงสถานการณ์อากัปกิริยา การเคลื่อนไหวที่ ตลอดจนการเคลื่อนไหวในมุมต่างๆ จึงส่งผลให้ผู้ชมเข้าถึงได้และเกิดมุมมองที่มีความแตกต่าง และเกิดความหลากหลายกันออกไป ซึ่งเป็นการเปิดกว้างทางด้านความคิด มิติมุมมองของผู้ชมการแสดงอย่าง มากขึ้น

ฉากประกอบการแสดงโดยนายกิตติ ศรีสัญญา ได้เสนอความเห็นวามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งรับหน้าที่ ผู้ควบคุมออกแบบฉากในการแสดงครั้งนี้ มีความสวยงาม น่าค้นหา ตื่นเต้น และสอดแทรก จินตนาการทางด้านความคิดสู่ผู้ชมเกิดความนึกคิดว่าผู้แสดงกำลังจะเคลื่อนไหว หรือจะใช้อุปกรณ์ประกอบ ฉากอย่างไร ทำให้ผู้ชมเกิดความสงสัย มีการใช้ม่านสีขาวให้เกิดความรู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว เหงา โดยมีความพลิ้วไหวของม่านสีขาว ทำให้เกิดความรู้สึก และยังมีใบไม้แห้งที่ ปลิวไสวเป็นระยะ จึงทำให้เป็น ความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และยังมีช่วงที่ผู้แสดงออกมาพ่ายเรือเหมือนว่าผู้แสดงได้พ่ายเรืออยู่กลางมหาสมุทร เพียงคนเดียวตามลำพังและช่วงสุดท้าย ผู้แสดงได้มีการใช้รถเข็นออกมาพร้อมกับสุนัขและลูกโลกนั้น ทำให้ ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าผู้แสดงคงมีความรักและผูกพันกับสัตว์เลี้ยงมากเหมือนว่าเป็นเพื่อนแท้ในโลกของผู้แสดง

แสงประกอบการแสดงโดย นายต้นกล้า ศรีรัง นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งรับหน้าที่ผู้ควบคุม แสงในการแสดงทั้งหมด มีความสวยงาม สอดคล้องกับการแสดงได้ดี มีการออกแบบแสงให้มีความสอดคล้อง และเอื้อกับการแสดง อารมณ์ จิตวิญญาณ ของผู้แสดงให้เกิดความน่าสนใจ ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

เพลงประกอบการแสดงโดย นราพงษ์ จรัสศรี เป็นผู้คัดสรรบทเพลงที่มีความไพเราะและสอดคล้อง กับการแสดงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งบางเพลงสื่อความหมายถึงการเกิดพลังภายในความรู้สึกทางด้านของจิตใจ เหมือนว่าความอ้างว้างเหงาโดดเดี่ยวตัวคนเดียว และมีบางช่วงผู้แสดงใช้ความเงียบ ในการเล่นท่า โดยการสวมใส่รองเท้าทำให้เกิดเสียง จึงทำให้ผู้ชมเกิดความตื่นเต้น น่าสนใจ แปลกใหม่

เครื่องแต่งกายโดย นายจรรย์ธรรม ฮ่างเต็ก นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งรับหน้าที่ผู้ควบคุม การแต่งกายทั้งหมด มีความหลากหลาย ซึ่งผู้แสดงได้ทำการแสดงทั้งหมดสองรอบจึงเห็นถึงข้อแตกต่างอย่าง ชัดเจน ในเรื่องของเสื้อผ้าที่มีการเปลี่ยนแปลงและ มีความน่าสนใจ และมีความสอดคล้องไปกับการแสดง ผสมผสานออกมาได้อย่างลงตัวมาก

ภาพที่: 1 การแสดงช่วงแรกที่สื่อถึงความเหงา โดดเดี่ยว
 ที่มา : ได้รับความอนุเคราะห์จากคณะผู้จัดงานเทศกาลศิลปะ If...Performing Arts Festival

โดย นราพงษ์ จรัสศรี นักแสดง “สื่อให้เห็นความเหงา โดดเดี่ยว อารมณ์ จิตใต้สำนึก และภูมิหลังของนักแสดงที่มีความรู้สึกอ้างว้าง อย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งมีการผสมผสานกับลีลาท่าทางการเคลื่อนไหวที่และเคลื่อนไหว ในมุมต่าง ๆ” (นราพงษ์ จรัสศรี, สัมภาษณ์, 6 ตุลาคม 2557)

ภาพที่: 2 การเต้นที่สื่อถึงความเจ็บ
 ที่มา : ได้รับความอนุเคราะห์จากคณะผู้จัดงานเทศกาลศิลปะ If...Performing Arts Festival

“นักแสดงเต้นไปพร้อมกับความเจ็บโดยมีเพียงรองเท้าที่สวมใส่เท่านั้นที่นักแสดงตั้งใจที่จะให้เกิดเสียง และเคลื่อนไหวรอบๆพื้นที่ของเวที และผสมผสานกับลีลาท่าทางการเต้น ที่สื่อให้เห็นถึงสภาวะรอบข้างที่มีความเจ็บเหงา อ้างว้าง” (นราพงษ์ จรัสศรี, สัมภาษณ์, 6 ตุลาคม 2557)

ภาพที่: 3 การเต้นที่สื่อถึงความโดดเดี่ยวท่ามกลางมหาสมุทร
 ที่มา : ได้รับความอนุเคราะห์จากคณะผู้จัดงานเทศกาลศิลปะ If...Performing Arts Festival

“ลีลาและท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้แสดงมีลักษณะเป็นการเคลื่อนไหวตามชีวิตประจำวัน (Everyday Movement) และศิลปะแนวเรียบง่าย (Minimalism) ซึ่งเป็นแนวความคิดของการแสดง นาฏยศิลป์หลังสมัยใหม่ หรือโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post – Modern Dance) ที่ผู้แสดงมีการหยิบยกอุปกรณ์ประกอบการแสดง เช่น ไม้พาย ที่สื่อให้เห็นถึงความอ้างว้าง โดดเดี่ยว ท่ามกลางมหาสมุทร ตามจินตนาการของผู้แสดง” (นราพงษ์ จรัสศรี, สัมภาษณ์, 6 ตุลาคม 2557)

ภาพที่: 4 ช่วงสุดท้ายของการแสดงที่เป็นบทสรุป ของความอ้างว้าง
 ที่มา : ได้รับความอนุเคราะห์จากคณะผู้จัดงานเทศกาลศิลปะ If...Performing Arts Festival

“นักแสดงเคลื่อนที่ไปรอบๆของเวที โดยนำสุนัข 2 ตัว ลูกโลก และเครื่องแต่งกายที่มีการเพิ่มเติมขึ้นมา และประกอบกับศีรษะที่มีการสวมใส่ยอดนาง ซึ่งสื่อให้เห็นถึงรูปแบบของการแสดงโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post-Modern Dance) อย่างชัดเจน ซึ่งผู้แสดงสื่อให้เห็นถึงบทสรุปของการแสดงคือโลกของศิลปินที่สะท้อนให้เห็นถึงความอ้างว้าง โดดเดี่ยว ความเหงา อย่างเห็นได้ชัด โดยมีสุนัขเป็นเพื่อนคู่ใจยามเหงา” (นราพงษ์ จรัสศรี, สัมภาษณ์, 6 ตุลาคม 2557)

บริบททางด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับการแสดงโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ เป็นการแสดงที่มีความแปลกใหม่มากในรูปแบบของโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ โดย นราพงษ์ จรัสศรี เป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ ตลอดจนความสามารถทางด้านการออกแบบผลงานสร้างสรรค์ ประกอบกับประสบการณ์ทางด้านการแสดง เพื่อก่อให้เกิดแนวคิด และแนวทางในการศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจการแสดงนาฏศิลป์ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์และเป็นที่กล่าวขานกันอย่างมากว่าเป็นบุคคลแรกๆที่ได้รับการแสดงประเภทนี้เข้ามาเผยแพร่ ผู้วิจัยกลับมองว่าท่านเป็นบุคคล ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล จึงเป็นที่ยอมรับ และเป็นที่ยกย่องกันอย่างกว้างขวางทั้งในวงการและบุคคลทั่วไป

การแสดงชุด“อ้าวว้าง”ในรูปแบบของโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ โดย นราพงษ์ จรัสศรี ทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้ในเรื่องหลักการสร้างสรรค์งาน แนวทางความคิด และองค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน ให้มีความสอดคล้องกัน และยังเป็นการเปิดกว้างทางด้านความคิด ในมุมมองที่แตกต่างกัน ไม่มีถูกไม่มีผิด ตลอดจนกล้าที่นำเสนอผลงานและดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานมากยิ่งขึ้น

ผลสรุปการดำเนินการวิเคราะห์ / อภิปรายผล

โพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post-Modern Dance) เป็นการแสดงที่ไร้อุดมคติ กล่าวคือการแสดงที่ผสมผสาน ศิลปะในแต่ละยุคสมัย ในเรื่องของแนวคิด เครื่องแต่งกาย สีสันท่าทาง อุปกรณ์ประกอบการแสดง ตามประสบการณ์และจินตนาการของตัวผู้ศิลปิน ด้วยเหตุนี้งานศิลปะประเภทนี้ค่อนข้างหาชมได้ยาก นราพงษ์ จรัสศรี ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงนำการแสดงประเภทนี้ออกเผยแพร่เป็นที่ประจักษ์สู่สายตาประชาชน

ทางกรุงเทพมหานครได้ร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้จัดงาน If...Performing Arts Festival เทศกาลศิลปะจัดขึ้นเมื่อ วันที่ 1 - 2 ตุลาคม พ.ศ 2557 เป็นการแสดงนานาชาติ แสดงโดย นราพงษ์ จรัสศรี ริเริ่มแนวคิดจากประสบการณ์ของศิลปิน โดยผสมผสานจากนาฏศิลป์ของไทยและนาฏศิลป์ของตะวันตก เข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นผลงานการแสดงชุด“อ้าวว้าง” ความเหงา ความโดดเดี่ยว ซึ่งเป็นสถานะหนึ่งของมนุษย์ ที่ได้ประสบหรือพบเจอ ด้วยศิลปินได้หยิบยกสถานะนี้มาถ่ายทอดออกเป็นการแสดงในรูปแบบของ โพสต์โมเดิร์นแดนซ์

จุดประสงค์หลักของ นราพงษ์ จรัสศรี ต้องการที่จะเผยแพร่ความรู้ความสามารถของท่านประกอบกับประสบการณ์ทางด้านการแสดง เพื่อก่อให้เกิดแนวคิด และ แนวทางในการศึกษา แก่นิสิต นักศึกษาและผู้สนใจการแสดงนาฏศิลป์ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ (Post-Modern Dance) สืบไป

ผู้วิจัยมุ่งเพื่อศึกษามุ่งเน้นเพื่อศึกษา แนวคิด รูปแบบ องค์ประกอบ การบริหารจัดการ และบริบททางต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับการแสดงอ้าวว้างในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ โดยระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย อยู่ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม พุทธศักราช 2558

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับประโยชน์และองค์ความรู้จากการทำวิจัยหลายประการ อาทิ ทราบถึงประวัติความเป็นมาการแสดงชุด“อ้าวว้าง”ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ โดย นราพงษ์ จรัสศรี ได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางด้านการแสดงและบริบททางด้านสังคมทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจ และ อยู่คู่ประเทศไทยสืบไป

ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ในการดำเนินการวิจัยนั้นควรคำนึงถึงขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเป็นหลัก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เข้าถึงประเด็นสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้อย่างชัดเจนตามที่กำหนด อีกทั้งวิธีในการวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้จากการสัมภาษณ์เนื้อหาบางส่วนอาจมีการคลาดเคลื่อนสำหรับผู้สนใจศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับการแสดงชุด“อ้าวว่าง”ในรูปแบบโพสต์โมเดิร์นแดนซ์ โดย นราพงษ์ จรัสศรี ควรจะศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชนในด้านนาฏยวิจัยต่อไป

รายการอ้างอิง

- กิตติ ศรีสัญญา, นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2557. “สัมภาษณ์.” 30 กันยายน.
- จรรยา อ่างเต็ก, นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2557. “สัมภาษณ์.” 30 กันยายน.
- ต้นกล้า ศรีรัง, นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2557. “สัมภาษณ์.” 30 กันยายน.
- นราพงษ์ จรัสศรี. 2548. *ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. อาจารย์ประจำภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2557. “สัมภาษณ์.” 6 ตุลาคม.
- อภิญญา จิระภาค, นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2557. “สัมภาษณ์.” 30 กันยายน.